

UDENRIGSMINISTERIET

Notat til Folketingets Europaudvalg om intervention i sag for EU-Domstolen C-769/22, Kommissionen mod Ungarn

Indledning og baggrund

Europa-Kommissionen har den 19. december 2022 anlagt et traktatbrudssøgsmål ved EU-Domstolen mod Ungarn med påstand om, at Ungarn har tilsidesat sine EU-retlige forpligtelser ved at vedtage den såkaldte ”anti-LGBT+-lov”,¹ som ifølge Kommissionen diskriminerer mod personer på baggrund af deres seksuelle orientering og kønsidentitet. Kommissionen gør overordnet gældende, at loven er i strid med reglerne for det indre marked, individers grundlæggende rettigheder (særligt for LGBT+-personer) og EU’s fælles værdier.

Traktatbrudssøgsmålet er anlagt i medfør af artikel 258 i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) og blev offentliggjort i EU-Tidende den 13. februar 2023.

Den ungarske lov trådte i kraft i sommeren 2021 og indeholder en række lovændringer vedrørende navnlig audiovisuelle medietjenester, reklamer, elektronisk handel og undervisning. Ændringerne indfører en række forbud og begrænsninger i adgangen til promovering og portrættering af afvigelse fra selvidentitet svarende til køn ved fødslen, kønsskifte eller homoseksualitet, jf. nærmere nedenfor.

Kommissionen har nedlagt påstand om, at Ungarn med vedtagelsen af loven har tilsidesat sine EU-retlige forpligtelser i henhold til en række bestemmelser i direktivet om audiovisuelle medietjenester,² direktivet om elektronisk handel,³ servicedirektivet,⁴ databeskyttelsesforordningen,⁵ Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (Chartret),⁶ TEUF artikel 56 om tjenesteydelsernes frie bevægelighed samt Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) artikel 2 om EU’s fælles værdier.

Kommissionen gør gældende, at Ungarn har tilsidesat ovennævnte forpligtelser ved at:

- Indføre et forbud mod at give mindreårige adgang til indhold og reklamer, der promoverer og portrætterer afvigelser fra selvidentitet svarende til køn ved fødslen, kønsskifte eller homoseksualitet.

¹ Lov nr. LXXIX af 2021 om strengere foranstaltninger mod pædofile lovovertrædere og ændring af visse love til beskyttelse af mindreårige.

² Artikel 2, artikel 3, stk. 1, artikel 6 a, stk. 1, artikel 9, stk. 1, litra c), nr. ii), i direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester.

³ Direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked.

⁴ Direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked.

⁵ Forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

⁶ Artikel 1, artikel 7, artikel 8, stk. 2, artikel 11 og artikel 21 i Chartret.

Enhed:

JTEU

Sagsbehandler:

Thomas Svenningsen

Dato:

20-03-2023

Sagsnummer:

2023-7342

Bilag:

-

- Pålægge medietjenesteudbydere, der udsender lineære audiovisuelle medietjenester, en forpligtelse til at begrænse udsendelsen af programmer, hvis afgørende element er at promovere og portrættere afvigelser fra selvidentitet svarende til køn ved fødslen, kønsskifte eller homoseksualitet, til tidsrummet mellem kl. 22 og kl. 5, samt at udelukke denne type programmer fra kvalificeringen som kommunikation i offentlighedens interesse eller reklame med nytteværdi for samfundet.
- Pålægge det ungarske medieråd en forpligtelse til at anmode den medlemsstat, som har jurisdiktion ift. medietjenesteudbyderen om at træffe effektive foranstaltninger for at bringe de af medierådet fundne tilsidesættelser til ophør.
- Indføre et forbud mod undervisning om ”seksualkultur, seksualliv, seksuel orientering og seksuel udvikling”, der kan tilsigte at promovere afvigelse fra selvidentitet svarende til køn ved fødslen, kønsskifte eller homoseksualitet.
- Pålægge organer med direkte adgang til registrerede oplysninger en forpligtelse til at udlevere registrerede oplysninger om personer, som har begået lovovertrædelser over for mindreårige i strid med den seksuelle frihed og moral.

Kontekst

Efterlevelsen af EU’s grundlæggende værdier har i en årrække været under pres i Ungarn. Med henvisning til problemerne på retsstats- og værdiområdet indledte Europa-Parlamentet i 2018 TEU [artikel 7-proceduren](#) mod Ungarn ved at sende en begrundet udtalelse til Rådet. Sagen mod Ungarn blev indledt på baggrund af den såkaldte ”Sargentini-rapport”,⁷ der pegede på blandt andet problemer med retsvæsenets uafhængighed, bekæmpelsen af korruption og også rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Artikel 7-proceduren kan i sidste ende medføre suspension af et medlemslands stemmerettigheder i Rådet.

I tillæg til artikel 7-proceduren blev den første sag under den såkaldte [retsstatsmekanisme](#) indledt mod Ungarn i april 2022. Retsstatsmekanismen etablerer en kobling mellem brud på retsstatsprincippet og beskyttelsen af EU’s budget. Den førte i december til, at Rådet vedtog foranstaltninger mod Ungarn, der suspenderede 55 pct. af landets bevillinger fra tre programmer under EU’s strukturfonde svarende til ca. 47 mia. kroner. Samtidig gjorde Rådet udbetaling af midler fra [genopretningsfaciliteten](#) til Ungarn betinget af gennemførelse af en række retsstatsrelaterede milepæle.

Endelig fortsætter Rådet sine årlige retsstatsdialoger med afsæt i Kommissionens [årlige retsstatsrapporter](#). Ungarn var i den sammenhæng til drøftelse i april 2022.

Regeringens interesse i traktatkrænkelsessagen

Regeringsgrundlaget slår fast, at EU er et værdifællesskab, og at det er afgørende, at alle medlemsstater respekterer EU’s grundlæggende værdier og retsstatsprincippet. Danmark har de senere år spillet en aktiv rolle i at forsvare disse værdier og principper.

⁷ Europa-Parlamentets rapport nr. A8-0250/2018 af 4. juli 2018: Report on a proposal calling on the Council to determine, pursuant to Article 7(1) of the Treaty on European Union, the existence of a clear risk of a serious breach by Hungary of the values on which the Union is founded.

Danmark og 13 andre EU-medlemsstater⁸ underskrev i anledningen af den internationale dag mod homofobi, transfobi og bifobi den 17. maj 2021 en erklæring om beskyttelse af LGBT+-personers rettigheder, der understreger vigtigheden af EU's fælles værdier i TEU artikel 2, herunder princippet om ligestilling, der forbyder enhver form for forskelsbehandling eller vold på grund af køn, kønsidentitet eller seksuel orientering. Det blev fulgt op af en erklæring den 22. juni 2021, hvor 18 EU-medlemsstater,⁹ herunder Danmark, udtrykte alvorlig bekymring over den ungarske anti-LGBT+-lov, der fordømtes for at medføre åbenlys forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet. I erklæringen opfordredes Kommissionen til at gøre brug af alle redskaber til rådighed, herunder at indbringe sagen for EU-Domstolen.

Der er således stor politisk bevågenhed om sagen både i Danmark og i de øvrige medlemsstater.

I et dansk interventionsindlæg bør der – på linje med ovennævnte erklæringer – argumenteres for, at Ungarn har tilsidesat visse af sine EU-retlige forpligtelser ved at vedtage den såkaldte ”anti-LGBT+-lov”, idet loven diskriminerer mod personer på baggrund af deres seksuelle orientering og kønsidentitet.

⁸ BE, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, IE, IT, LU, MT, NL og SE.

⁹ AT, BE, CY, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PT og SE.